

DERS BİLGİLERİ					
Ders	<i>Kodu</i>	<i>Yarıyıl</i>	<i>T+U Saat</i>	<i>Kredi</i>	<i>AKTS</i>
İslam Mezhepleri Tarihi I	1502308	Bahar	2+0	2	3

Ön Koşul Dersleri	

Dersin Dili	Türkçe
Dersin Türü	Zorunlu
Dersin Koordinatörü	
Dersi Verenler	Prof. Dr.M. Saffet Sarıkaya
Dersin Yardımcıları	Arş.Gör. Kamile Ünlüsoy
Dersin Amacı	İslam Mezhepleri Tarihi alanının, konusu, gayesi, metotları, mezheple ilgili temel kavram ve kaynakları, din-mezhep ilişkisi, mezheplerin doğuş nedenleri, Ehl-i Sünnet in oluşumu, Selef, Eşarilik, Maturidilik, Haricilik ve Vehhabilik mezhepleri hakkında temel bilgiler vermek; mezhepler üstü bir bakışla mezheplere, dini farklılaşmalara tarafsız yaklaşmayı sağlamak ve günümüze uygun din anlayışının oluşmasına zemin hazırlamak.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. İslam Mezhepleri Tarihiyle ilgili temel kavramları ve temel kaynakları doğru öğrenerek mesleki hayatında kullanabilme becerisi kazanır.2. Dini zihniyet biçimleri ve dinin doğru anlaşılmasındaki asli ölçüleri toplumun güncel problemlerini çözmeye kullanabilme yetisi kazanır.3. Din-mezhep ilişkileri çerçevesinde doğru din anlayışıyla günümüzü anlam ve yorumlama yetisine sahip olur.4. Ehl-i Sünnet, Selef, Ehl-i Hadis, Eşarilik, Maturidilik, Haricilik ve Vehhabilik mezhepleri hakkında temel bilgiler elde eder5. İslam düşünce tarihinde ortaya çıkan farklılıkları birer zenginlik olarak görür.6. Dini farklılaşmalara mezhepler üstü yaklaşma tutumu kazanır.
Dersin İçeriği	İslam Mezhepleri Tarihi alanının, konusu, gayesi, metotları, mezheple ilgili temel kavram ve kaynakları, din-mezhep ilişkisi, mezheplerin doğuş nedenleri, Ehl-i Sünnet in oluşumu, Selef, Eşarilik, Maturidilik, Haricilik ve Vehhabilik mezhepleri hakkında temel bilgiler vermek.

DERS AKIŞI		
Hafta	Konular	Ön Hazırlık
1	Müfredatın Açılımı	DİA İlgili Maddeler

2	Mezheple ilgili terimler, Din-mezhep ilişkisi, Mezhepler Tarihinin konusu, gayesi ve metodları	S.Kutlu,Mezhepler Tarihine Giriş, İstanbul 2008
3	Klasik Kaynaklar	O.Aydınlı,Osmanlıdan Cumhuriyete İslam Mezhepleri Tarihi, Yazıcılığı, Ankara 2008.
4	Mezheplerin doğuş nedenleri, insan ve dini metinlerin anlaşılması sorunu	Fazlurrahman, İslam, Ankara 1981.
5	Mezheplerin doğuş nedenleri; Hz. Peygambere isnat edilen rivayetler, harici nedenler.	M.S. Hatipoğlu, İslamda İlk Siyasi Kavmiyetçilik Hilafetin Kureyşliliği, Ankara 2005.
6	Müslümanlar arasında ortaya çıkan ihtilaflar; hilafet tartışmaları	Akbulut, Ahmet, Sa haba Dönemi İhtilafların Kelâmi Problemlerin Doğuşuna Tesiri, Ankara 1992.
7	Müslümanlar arasında ortaya çıkan ihtilaflar; Hz. Osman'ın katli, Cemal ve Siffin savaşları	Akbulut, Ahmet, Sahabe Dönemi İhtilafların Kelâmi Problemlerin Doğuşuna Tesiri, Ankara 1992.
8	Ehl-i Sünnet tanımı ve doğuşu	S. Kutlu, İslam Düşüncesinde İlk Gelenekçiler, Ankara 2000.
9	Ehl-i Sünnet tarihçesi	Zeki İşcan, Selefiyye, İstanbul 2008.
10	Selef ve Ehli Hadis, Eşarilik ve Maturidilik	İmam Maturidi ve Maturidilik, (ed. S. Kutlu), Ankara 2003.
11	Mutezile, doğuşu,tarihçesi,görüşleri	O.Aydınlı,İslam Düşüncesinde Aklileşme Süreci Mutezilenin Oluşumu, Ankara 2001.
12	Haricilik tanımı, doğuşu ve tarihçesi	E. Ruhi Fiğlalı, İbadiye'nin Doğuşu ve Görüşleri, Ankara, 1983.
13	Harici zihniyeti ve Harici görüşleri	E. Ruhi Fiğlalı, İbadiye'nin Doğuşu ve Görüşleri, Ankara, 1983.
14	Vehhabilik	A. Vehbi Ecer, Tarihte Vehhabi Hareketi ve Etkileri, Ankara 2001.

KAYNAKLAR	
Ders Notu	M. Saffet Sarıkaya, İslam Düşünce Tarihinde Mezhepler, İstanbul 2009.
Diğer Kaynaklar	Bağdadî, Mezhepler Arasındaki Farklar, çev. Ethem Ruhi Fiğlalı, İstanbul 1991. Şehristani, İslam Mezhepleri, çev. M. Öz, İstanbul 2005. Eş'ari, İlk Dönem İslam Mezhepleri, çev. M. Dalkılıç -Ö.Aydın, İstanbul 2006. W. Montgomery Watt, İslâm Düşüncesinin Teşekkül Devri, çev. E. Ruhi Fiğlalı, Ankara 1981. E. Ruhi Fiğlalı, Çağımızda İtikadî İslâm Mezhepleri, İstanbul 1996.

MATERYAL PAYLAŞIMI	
Dokümanlar	
Ödevler	
Sınavlar	

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ		
YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALARI	SAYISI	KATKI YÜZDESİ
Ara Sınav	1	80
Kısa Sınav		
Ödev	1	20
Toplam	2	100
Yıl İçinin Başarıya Oranı		40
Finalin Başarıya Oranı		60
Toplam		100

Ders Kategorisi (B)	
Mühendislik Fakültesi haricindeki birimler içindir (Tuning)	
Temel İslam Bilimleri Dersleri	

DERSİN PROGRAM ÇIKTILARINA KATKISI					
No	Katkı Düzeyi				
	1	2	3	4	5
1. Toplumun din hizmeti ve din eğitimi ihtiyacına cevap verebilecek bilgi ve becerileri kazanır.					X
2. İslam dinini temel kaynaklarından araştırabilecek düzeyde Arapça bilgisine sahip olur.	X				
3. Alanındaki bilimsel araştırmaları takip edip kullanabilecek ve meslektaşlarıyla iletişim kurabilecek düzeyde bir yabancı dil (Batı dili) bilgisine sahip olur.	X				
4. Din eğitimi ve din hizmetleri mesleklerinin başarıyla yürütülebilmesine hizmet edecek düzeyde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanabilir.			X		
5. Toplumun dinî sosyal hizmet, dinî danışmanlık ve rehberlik ihtiyacına yönelik farkındalık, mesleki bilgi ve beceri sahibi olur.					X
6. Edindiği bilgi ve becerileri eleştirel yaklaşımla değerlendirebilme, öğrenme ihtiyaçlarını belirleyebilme ve öğrenme süreçlerini programlama ve yönlendirebilme bilgi ve becerisine sahip olur.					X
7. Teoloji ve din bilimleri alanındaki kavramları, düşünceleri,				X	

problemleri tanımlayabilme, bilimsel yöntemlerle araştırabilme, verileri sınıflandırma, değerlendirme, yorumlama ve analiz ederek bilimsel sonuçlara ulaşabilme becerisine sahip olur.					
8. Aktüel dinî meselelere günümüz insanını tatmin edecek düzeyde çözüm üretebilecek bilgi ve becerilere sahip olur.					X
9. Mesleki ve etik sorumluluk bilincine sahip olur.					X
10.Çeşitli boyutlarıyla din olgusu ve dinî hayata ilişkin konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirebilmek; bilgi birikimini ve sorunların çözümüne ilişkin önerilerini yazılı ve sözlü olarak aktarabilme yetisi kazanır.				X	
11.Toplumumuzdaki mezhebî ve dinî farklılıklar karşısında birleştirici, uzlaştırıcı ve hoşgörü temelli bir tutuma sahip olur.					X
12.Günümüz dünyasında yaşanmakta olan dinler ve inanç sistemleri hakkında yeterli bilgi donanımına sahip olur.					X
13.İslam kültür ve medeniyeti hakkında diğer kültür ve medeniyetlerle mukayese edebilecek düzeyde bilgi birikimine sahip olur.				X	

AKTS / İŞ YÜKÜ TABLOSU			
Etkinlik	SAYISI	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü (Saat)
Ders Süresi	15	2	30
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi	15	1	15
Ödevler	1	10	10
Ara Sınavlar	1	15	15
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	20	20
Toplam İş Yüğü			90
Toplam İş Yüğü / 30 (s)			3
Dersin AKTS Kredisi			3

DERS BİLGİLERİ					
Ders	<i>Kodu</i>	<i>Yarıyıl</i>	<i>T+U Saat</i>	<i>Kredi</i>	<i>AKTS</i>
İslam Mezhepleri Tarihi II	1502405	Güz	2+0	2	3

Ön Koşul Dersleri	

Dersin Dili	Türkçe
Dersin Türü	Zorunlu
Dersin Koordinatörü	
Dersi Verenler	Prof. Dr.M. Saffet Sarkaya
Dersin Yardımcıları	Arş.Gör. Kamile Ünlüsoy
Dersin Amacı	Şiilik, Zeydiyye, İmamiyye, Alevilik, Gali fırkalar, İsmailiyye, Yezidilik, Nusayrilik, Ehli Hak, Vehhabilik, Kadıyanilik, Bahailik mezhepleri hakkında temel bilgiler vermek; mezheplere, dini farklılaşmalara tarafsız bir şekilde yaklaşmayı sağlamak ve günümüze uygun din anlayışının oluşmasına zemin hazırlamak.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. İslam Mezhepleri Tarihiyle ilgili temel kavramları ve temel kaynakları doğru öğrenerek mesleki hayatında kullanabilme becerisi kazanır. 2. Dini zihniyet biçimleri ve dinin doğru anlaşılmasındaki asli ölçüleri toplumun güncel problemlerini çözmede kullanabilme yetisi kazanır. 3. Din-mezhep ilişkileri çerçevesinde doğru din anlayışıyla günümüzü anlam ve yorumlama yetisine sahip olur. 4. Şiilik, Zeydiyye ve İmamiyye, İsmailiyye, Yezidilik, Nusayrilik, Ehli Hak, Vehhabilik, Kadıyanilik, Bahailik ve Alevilik hakkında temel bilgiler elde eder. 5. İslam düşünce tarihinde ortaya çıkan farklılıkları birer zenginlik olarak görür. 6. Dini farklılaşmalara mezhepler üstü yaklaşma tutumu kazanır.
Dersin İçeriği	İslam Mezhepleri Tarihi alanının, konusu, gayesi, metotları, mezheple ilgili temel kavram ve kaynakları, din-mezhep ilişkisi, mezheplerin doğuş nedenleri, Ehl-i Sünnet in oluşumu, Selef, Eşarilik, Maturidilik, Haricilik ve Vehhabilik mezhepleri hakkında temel bilgiler vermek.

DERS AKIŞI		
Hafta	Konular	Ön Hazırlık
1	Derse giriş, metod, materyal, ödev vd.	DİA İlgili Maddeler

2	Şiiliğin Tanımı ve Doğuş	H.Onat, <i>Emevîler Devri Şîî Hareketleri ve Günümüz Şîîliği</i> , Ankara 1993
3	Şiiliğin Tarihsel Gelişimi	Ahmet el-Katib, Şia'da Siyasal Düşüncenin Gelişimi, Ankara 2005.
4	Şii Firkalar: Keysaniyye	Welhausen, İslamiyetin İlk Devirlerinde Dini Siyasal Muhalefet Partileri, Ankara 1989
5	Şii Firkalar: Zeydiyye	İ.Doğan, Zeydiyye Mezhebi, OMÜİFD Samsun 1989.
6	Şii Firkalar: İmamiyye, Tarihi ve Gelişimi	M. Uyar, Ahbarilik, İstanbul 2004.
7	Şii Firkalar: İmamiyye İnançları ve Kültürleri	E.R. Fiğlalı, İmamiyye Şiası, Ankara 1984.
8	Türkiye Aleviliği, Tarihi ve Gelişimi	M.S. Sarıkaya, Anadolu Aleviliğinin Tarihi Arka Planı, İstanbul, 2003.
9	Türkiye Aleviliği, güncel problemleri	S. Kutlu, Alevilik-Bektaşılık Yazıları, Ankara 2007.
10	Galî Firkalar: İsmailiyye/Batıniyye	Ferhad Daftary, İsmailik, İstanbul 2004.
11	Galî Firkalar: Nusayriyye, Ehli Hak	A.Sinanoğlu, Nusayrilerin İnanç Dünyası, Konya 1997.
12	Galî Firkalar: Yezidiyye	A.Turan, Yezidiler, Samsun 1993.
13	Mehdilikten Kaynaklanan Firkalar	A İlhan Mehdilik, İstanbul, 1993
14	Bahailik ve Kadıyanilik	E.R.Fiğlalı, Kadıyanilik, Ankara, 1994. E.R.Fiğlalı, Babilik ve Bahailik Ankara 1994.

KAYNAKLAR	
Ders Notu	M. Saffet Sarıkaya, <i>İslam Düşünce Tarihinde Mezhepler</i> , 2. Baskı İstanbul 2009.
Diğer Kaynaklar	Bağdadî, <i>Mezhepler Arasındaki Farklar</i> , çev. Ethem Ruhi Fiğlalı, İstanbul 1991. Şehristani, <i>İslam Mezhepleri</i> , çev. M. Öz, İstanbul 2005. Eş'ari, <i>İlk Dönem İslam Mezhepleri</i> , çev. M. Dalkılıç -Ö.Aydın, İstanbul 2006. W. Montgomery Watt, <i>İslâm Düşüncesinin Teşekkül Devri</i> , çev. E. Ruhi Fiğlalı, Ankara 1981. Fiğlalı, E.R., <i>Türkiye'de Alevilik ve Bektâşilik</i> , Ankara 1990. İlhan, Avni, <i>Mehdilik</i> , İstanbul 1993. <i>Milletlerarası Tarihte ve Günümüzde Şiilik Sempozyumu</i> , İstanbul 1993. Onat, Hasan, <i>Emevîler Devri Şîî Hareketleri ve Günümüz Şîîliği</i> , Ankara 1993.

MATERYAL PAYLAŞIMI	
Dokümanlar	
Ödevler	
Sınavlar	

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ		
YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALARI	SAYISI	KATKI YÜZDESİ
Ara Sınav	1	80
Kısa Sınav		
Ödev	1	20
Toplam	2	100
Yıl İçinin Başarıya Oranı		40
Finalin Başarıya Oranı		60
Toplam		100

Ders Kategorisi (B)	
Mühendislik Fakültesi haricindeki birimler içindir (Tuning)	
Temel İslam Bilimleri Dersleri	

DERSİN PROGRAM ÇIKTILARINA KATKISI					
No	Katkı Düzeyi				
	1	2	3	4	5
1. Toplumun din hizmeti ve din eğitimi ihtiyacına cevap verebilecek bilgi ve becerileri kazanır.					X
2. İslam dinini temel kaynaklarından araştırabilecek düzeyde Arapça bilgisine sahip olur.	X				
3. Alanındaki bilimsel araştırmaları takip edip kullanabilecek ve meslektaşlarıyla iletişim kurabilecek düzeyde bir yabancı dil (Batı dili) bilgisine sahip olur.		X			
4. Din eğitimi ve din hizmetleri mesleklerinin başarıyla yürütülebilmesine hizmet edecek düzeyde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanabilir.			X		
5. Toplumun dinî sosyal hizmet, dinî danışmanlık ve rehberlik ihtiyacına yönelik farkındalık, mesleki bilgi ve beceri sahibi olur.					X
6. Edindiği bilgi ve becerileri eleştirel yaklaşımla değerlendirebilme, öğrenme ihtiyaçlarını belirleyebilme ve öğrenme süreçlerini programlama ve yönlendirebilme bilgi ve becerisine sahip olur.					X

7. Teoloji ve din bilimleri alanındaki kavramları, düşünceleri, problemleri tanımlayabilme, bilimsel yöntemlerle araştırabilme, verileri sınıflandırma, değerlendirme, yorumlama ve analiz ederek bilimsel sonuçlara ulaşabilme becerisine sahip olur.				X	
8. Aktüel dinî meselelere günümüz insanını tatmin edecek düzeyde çözüm üretebilecek bilgi ve becerilere sahip olur.					X
9. Mesleki ve etik sorumluluk bilincine sahip olur.					X
10. Çeşitli boyutlarıyla din olgusu ve dinî hayata ilişkin konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirebilmek; bilgi birikimini ve sorunların çözümüne ilişkin önerilerini yazılı ve sözlü olarak aktarabilme yetisi kazanır.				X	
11. Toplumumuzdaki mezhebî ve dinî farklılıklar karşısında birleştirici, uzlaştırıcı ve hoşgörü temelli bir tutuma sahip olur.					X
12. Günümüz dünyasında yaşanmakta olan dinler ve inanç sistemleri hakkında yeterli bilgi donanımına sahip olur.					X
13. İslam kültür ve medeniyeti hakkında diğer kültür ve medeniyetlerle mukayese edebilecek düzeyde bilgi birikimine sahip olur.				X	

AKTS / İŞ YÜKÜ TABLOSU			
Etkinlik	SAYISI	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü (Saat)
Ders Süresi	15	2	30
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi	15	1	15
Ödevler	1	10	10
Ara Sınavlar	1	15	15
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	20	20
Toplam İş Yüğü			90
Toplam İş Yüğü / 30 (s)			3
Dersin AKTS Kredisi			3

DERS BİLGİLERİ					
Ders	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	Kredi	AKTS
Çağdaş İslam Akımları	1502532	Bahar	2+0	2	2

Ön Koşul Dersleri	

Dersin Dili	Türkçe
Dersin Türü	Seçmeli
Dersin Koordinatörü	
Dersi Verenler	Prof. Dr.M. Saffet Sarıkaya
Dersin Yardımcıları	Arş.Gör. Kamile Ünlüsoy
Dersin Amacı	Çağdaş İslam düşüncesini akımlara göre inceleyerek, günümüze uygun din anlayışının oluşumuna zemin hazırlamak.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Çağdaş İslam Akımlarıyla ilgili temel kavramları ve temel kaynakları doğru öğrenerek mesleki hayatında kullanabilme becerisi kazanır. 2. Dini zihniyet biçimleri ve dinin doğru anlaşılmasındaki asli ölçüleri toplumun güncel problemlerini çözmede kullanabilme yetisi kazanır. 3. Din-mezhep ilişkileri çerçevesinde doğru din anlayışıyla günümüzü anlam ve yorumlama yetisine sahip olur. 4. İslamcılık, Nurculuk, Süleymancılık, bazı tarikat grupları, Pakistan, Mısır ve Orta Doğu'daki çeşitli dini gruplar hakkında temel bilgiler elde eder. 5. İslam düşünce tarihinde ortaya çıkan farklılıkları birer zenginlik olarak görür. 6. Dini farklılaşmalara mezhepler üstü yaklaşma tutumu kazanır.
Dersin İçeriği	Türkiye'de İslamcılık cereyanının doğuşu ve temsilcileri, Mısır'da İhvan-ı Müslim'in Hareketi, Modern Şii Düşüncesi, temsilcileri ve görüşleri, Hindistan'daki dini hareketler, Güneydoğu Asya'daki dini hareketler, temsilcileri, teşkilatları, dini ve fikri görüşleri.

DERS AKIŞI		
Hafta	Konular	Ön Hazırlık
1. Hafta	Derse giriş, metod, materyal, ödev vd.	DİA İlgili Maddeler
2. Hafta	XIX. yy'dan itibaren İslam alemindeki dinî düşüncenin gelişimi	M. Saffet Sarıkaya, "Osmanlı Türkiye'sindeki İslamcılık Düşüncesine Genel Bir Bakış", Arayışlar, Sayı:1, 1999/1, Isparta.

3. Hafta	Türkiye’de İslamcılık Akımı	İsmail Kara, Türkiye’de İslamcı Düşünce, I-III, , İstanbul., 1989-1992 Mümta’er Türköne, İslamcılık Akımı, İstanbul, 1991
4. Hafta	Türkiyede tarikat ve cemaatler	Yalçın Akdoğan, Siyasal İslamcılık, İstanbul 2004.
5. Hafta	Dini cemaatler: Nurculuk	Nilüfer Göle, Melez Desenler, İstanbul 2005.
6. Hafta	Dini cemaatler: Süleymanlık	R. Tapper, Çağdaş Türkiyede İslamcılık, İstanbul 1993.
7. Hafta	Nakşi kökenli cemaatler, Menzil, İskenderpaşa, Erenköy	Ersin Gürdoğan, Görünmeyen Üniversite, İstanbul, 1983.
8. Hafta	Pakistan’da Şah Veliyyullah ile başlayan İslam düşüncesinin seyri, Diyobend okulu, Ehl-i Hadis, Ehl-i Kur’an,	Aziz Ahmed, Hindistan’da Modernist Hareketler, İstanbul, 1996.
9. Hafta	Seyyid Ahmed Han, Muhammed İkbâl,	M.İkbâl, İslamda Dini Düşüncesinin Yeniden Doğuşu, çev., S. Huri, İstanbul, 1968.
10. Hafta	Cemaat-i İslam ve Mevdûdi, Cemaat-i Tebliğ,	Mazharuddin Siddiki, İslam Dünyasında Modernist Düşünce, İstanbul 1989.
11. Hafta	Mısır’da Muhammed Abduh ve öğrencileri, Hasan el-Benna ve İhvân-ı Müslîmin, Tekfir, Hicre ve Cihad cemaatleri;	Verdani, Mısırdaki İhya hareketleri, I-II, İstanbul, 1993.
12. Hafta	Orta Doğu’da Hizbullah ve İran ile bağlantıları, Lübnan’daki dinî hareketler.	Oliver Roy, Siyasal İslam’ın İflası, İstanbul, 1994.
13. Hafta	Modern İslam Düşüncesine örnek olarak Fazlurrahman.	Fazlurrahman, İslam, çev. M.Dağ-M.Aydın, Ankara 1981.
14. Hafta	Değerlendirme	M. S.Sarıkaya, "Dinde Marjinalleşmenin Pratik Boyutuna Dair Bazı Değerlendirmeler", e-makâlât Mezhep Araştırmaları Dergisi, c.1.S.1, Bahar 2008, emakalat.com/index.php/emakalat

KAYNAKLAR	
Ders Notu	Modern Türkiyede Siyasi Düşünce, İslamcılık, İletişim Yayınları, İstanbul 2004.
Diğer Kaynaklar	Mazharuddin Siddiki, İslam Dünyasında Modernist Düşünce, İstanbul 1989. Aziz Ahmed, Hindistan’da Modernist Hareketler, İstanbul, 1996. Fazlurrahman, İslam, çev. M.Dağ-M.Aydın, Ankara 1981. M.İkbâl, İslamda Dini Düşüncesinin Yeniden Doğuşu, çev., S. Huri, İstanbul, 1968. Oliver Roy, Siyasal İslam’ın İflası, İstanbul, 1994. İra M. Lapidus, Modernizme Geçiş Sürecinde İslam Dünyası, çev. İ.S.Üstün, İstanbul, 1996. İsmail Kara, Türkiye’de İslamcı Düşünce, I-III, , İstanbul., 1989-1992

MATERYAL PAYLAŞIMI	
Dokümanlar	
Ödevler	
Sınavlar	

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ		
YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALARI	SAYISI	KATKI YÜZDESİ
Ara Sınav	1	100
Kısa Sınav		
Ödev		
Toplam	1	100
Yıl İçinin Başarıya Oranı		40
Finalin Başarıya Oranı		60
Toplam		100

Ders Kategorisi (B)	
Mühendislik Fakültesi haricindeki birimler içindir (Tuning)	
Temel İslam Bilimleri Dersleri	

DERSİN PROGRAM ÇIKTILARINA KATKISI					
No	Katkı Düzeyi				
	1	2	3	4	5
1. Toplumun din hizmeti ve din eğitimi ihtiyacına cevap verebilecek bilgi ve becerileri kazanır.					X
2. İslam dinini temel kaynaklarından araştırabilecek düzeyde Arapça bilgisine sahip olur.	X				
3. Alanındaki bilimsel araştırmaları takip edip kullanabilecek ve meslektaşlarıyla iletişim kurabilecek düzeyde bir yabancı dil (Batı dili) bilgisine sahip olur.	X				
4. Din eğitimi ve din hizmetleri mesleklerinin başarıyla yürütülebilmesine hizmet edecek düzeyde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanabilir.			X		
5. Toplumun dinî sosyal hizmet, dinî danışmanlık ve rehberlik ihtiyacına yönelik farkındalık, mesleki bilgi ve beceri sahibi olur.					X

6. Edindiği bilgi ve becerileri eleştirel yaklaşımla değerlendirebilme, öğrenme ihtiyaçlarını belirleyebilme ve öğrenme süreçlerini programlama ve yönlendirebilme bilgi ve becerisine sahip olur.					X
7. Teoloji ve din bilimleri alanındaki kavramları, düşünceleri, problemleri tanımlayabilme, bilimsel yöntemlerle araştırabilme, verileri sınıflandırma, değerlendirme, yorumlama ve analiz ederek bilimsel sonuçlara ulaşabilme becerisine sahip olur.				X	
8. Aktüel dinî meselelere günümüz insanını tatmin edecek düzeyde çözüm üretebilecek bilgi ve becerilere sahip olur.					X
9. Mesleki ve etik sorumluluk bilincine sahip olur.					X
10. Çeşitli boyutlarıyla din olgusu ve dinî hayata ilişkin konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirebilme; bilgi birikimini ve sorunların çözümüne ilişkin önerilerini yazılı ve sözlü olarak aktarabilme yetisi kazanır.				X	
11. Toplumumuzdaki mezhebî ve dinî farklılıklar karşısında birleştirici, uzlaştırıcı ve hoşgörü temelli bir tutuma sahip olur.					X
12. Günümüz dünyasında yaşanmakta olan dinler ve inanç sistemleri hakkında yeterli bilgi donanımına sahip olur.					X
13. İslam kültür ve medeniyeti hakkında diğer kültür ve medeniyetlerle mukayese edebilecek düzeyde bilgi birikimine sahip olur.				X	

AKTS / İŞ YÜKÜ TABLOSU			
Etkinlik	SAYISI	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü (Saat)
Ders Süresi	15	2	30
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi	15	1	15
Ödevler			
Ara Sınavlar	1	10	10
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	10	10
Toplam İş Yüğü			65
Toplam İş Yüğü / 30 (s)			2,16
Dersin AKTS Kredisi			2

DERS BİLGİLERİ					
Ders	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	Kredi	AKTS
Çağdaş İslam Düşünürleri	1502525	Güz	2+0	2	

Ön Koşul Dersleri

Dersin Dili	Türkçe
Dersin Türü	Seçmeli
Dersin Koordinatörü	Prof. Dr.M. Saffet Sarıkaya
Dersi Verenler	Prof. Dr.M. Saffet Sarıkaya
Dersin Yardımcıları	Arş.Gör. Kamile Ünlüsoy
Dersin Amacı	XIX. Asırdan itibaren İslam dünyasında yetişen fikir adamlarından örnekler ve bunların etrafında oluşan modern İslam düşüncesinin nicelik ve niteliği ortaya koymak.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Çağdaş İslam Akımlarıyla ilgili temel kavramları ve temel kaynakları doğru öğrenerek mesleki hayatında kullanabilme becerisi kazanır.2. Dini zihniyet biçimleri ve dinin doğru anlaşılmasındaki asli ölçüleri toplumun güncel problemlerini çözmede kullanabilme yetisi kazanır.3. Din-mezhep ilişkileri çerçevesinde doğru din anlayışıyla günümüzü anlam ve yorumlama yetisine sahip olur.4. Çağdaş İslam Düşüncesinin gelişimi, Şah Veliyyullah, Seyyid Ahmet Han, Mevdudi, Fazlurrahman, Muhammed Abduh, Reşit Rıza, Hasan El-Benna, Seyyid Kutub, Hasan Hanefi, Hasan Türabi hakkında temel bilgiler elde eder.5. İslam düşünce tarihinde ortaya çıkan farklılıkları birer zenginlik olarak görür.6. Dini farklılaşmalara mezhepler üstü yaklaşma tutumu kazanır.
Dersin İçeriği	Muhammed Abduh, Reşid Rıza ve Takipçileri, Şah Veliyyullah Dihlevi Seyyid Ahmed Han ve düşünce dünyası, Fazlurrahman ve Modern İslam Düşüncesi. Muhammed İkbâl ve İslam Düşüncesinin Yeniden Teşekkülü. Türkiye'de Çağdaş İslam Düşüncesi ve temsilcilerinin görüşleri, İslam ülkelerinde dini ve siyasi düşüncenin gelişimi.

DERS AKIŞI		
Hafta	Konular	Ön Hazırlık
1. Hafta	Derse giriş, metod, materyal, ödev vd.	DİA İlgili Maddeler

2. Hafta	XIX. yy'dan itibaren İslam alemindeki dinî düşüncenin gelişimi	İslam ve Modernizm, 22-23 Şubat 1997 İstanbul.
3. Hafta	XIX. Asırdan itibaren İslam dünyasında yetişen fikir adamlarından örnekler ve bunların etrafında oluşan modern İslam düşüncesi	M. M. Şerif, İslam Düşünce Tarihi I-IV, İstanbul 1996
4. Hafta	Seyyid Ahmed Han	Şaban Ali Düzgün, Seyyid Ahmed Han ve Entellektüel Modernizmi , Ankara , 1997
5. Hafta	Muhammed İkbâl	Muhammed İkbâl Kitabı, 1-2 Aralık 1995, İstanbul.
6. Hafta	Fazlurrahman,hayatı eserleri	A. Açıkgenç Fazlurrahman, İslami Araştırmalar, Ankara, 1991.
7. Hafta	Fazlurrahman	Fazlurrahman, İslam ve Çağdaşlık, çev. A. Açıkgenç, Ankara, 1994.Adil Çiftçi, Fazlurrahman'la İslamı Yeniden Düşünmek, Ankara, 1999.
8. Hafta	Muhammed Abduh	Zeki İşcan, Muhammed Abduh Dini ve Siyasi Görüşleri, İstanbul, 1996.
9. Hafta	Reşid Rıza	Zeki İşcan, Siyasal İslam, Erzurum, 2006.
10. Hafta	Hasan el-Benna	Vehbi Ecer, İhvân-ı Müslimîn, Kayseri 1993.
11. Hafta	Seyyid Kutup	İbrahim Sarmış, Seyyid Kutup I-II, Ankara, 1995.
12. Hafta	Hasan Hanefi	M. M. Şerif, İslam Düşünce Tarihi I-IV, İstanbul 199 İslam ve Modernizm, 22-23 Şubat 1997 İstanbul.
13. Hafta	Hasan Tûrabî	Hasan Tûrabî, İslam Düşüncesinin İhyası, İstanbul, 1998.
14. Hafta	Genel Değerlendirme	M. M. Şerif, İslam Düşünce Tarihi I-IV, İstanbul 1996

KAYNAKLAR	
Ders Notu	M. M. Şerif, İslam Düşünce Tarihi I-IV, İstanbul 1996
Diğer Kaynaklar	Fazlurrahman, İslam, çev. M.Dağ-M.Aydın, Ankara 1981. Fazlurrahman, İslam ve Çağdaşlık, çev. A. Açıkgenç, Ankara, 1994. Adil Çiftçi, Fazlurrahman'la İslamı Yeniden Düşünmek, Ankara, 1999. İslam ve Modernizm, 22-23 Şubat 1997 İstanbul. İram Lapidus, Modernizme Geçiş Sürecinde İslam Dünyası, çev. İ.S.Üstün, İstanbul, 1996. M. İkbâl, İslam Düşüncesinin Yeniden Teşekkülü, çev., S. Huri, İstanbul, 1968. Muhammed İkbâl Kitabı, 1-2 Aralık 1995, İstanbul. Aziz Ahmed, Hindistan'da Modernist Hareketler, İstanbul, 1996. Zeki İşcan, Muhammed Abduh Dini ve Siyasal Görüşleri, İstanbul, 1996. Vehbi Ecer, İhvân-ı Müslimîn, Kayseri 1993. İbrahim Sarmış, Seyyid Kutup I-II, Ankara, 1995. Hasan Tûrabî, İslam Düşüncesinin İhyası, İstanbul, 1998.

MATERYAL PAYLAŞIMI	
Dokümanlar	
Ödevler	
Sınavlar	

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ		
YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALARI	SAYISI	KATKI YÜZDESİ
Ara Sınav	1	100
Kısa Sınav		
Ödev		
Toplam	1	100
Yıl İçinin Başarıya Oranı		40
Finalin Başarıya Oranı		60
Toplam		100

Ders Kategorisi (B)	
Mühendislik Fakültesi haricindeki birimler içindir (Tuning)	
Felsefe ve Din Bilimleri Dersleri	

DERSİN PROGRAM ÇIKTILARINA KATKISI					
No	Katkı Düzeyi				
	1	2	3	4	5
1. Toplumun din hizmeti ve din eğitimi ihtiyacına cevap verebilecek bilgi ve becerileri kazanır.					X
2. İslam dinini temel kaynaklarından araştırabilecek düzeyde Arapça bilgisine sahip olur.	X				
3. Alanındaki bilimsel araştırmaları takip edip kullanabilecek ve meslektaşlarıyla iletişim kurabilecek düzeyde bir yabancı dil (Batı dili) bilgisine sahip olur.	X				
4. Din eğitimi ve din hizmetleri mesleklerinin başarıyla yürütülebilmesine hizmet edecek düzeyde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanabilir.			X		
5. Toplumun dinî sosyal hizmet, dinî danışmanlık ve rehberlik ihtiyacına yönelik farkındalık, mesleki bilgi ve beceri sahibi olur.					X

6. Edindiği bilgi ve becerileri eleştirel yaklaşımla değerlendirebilme, öğrenme ihtiyaçlarını belirleyebilme ve öğrenme süreçlerini programlama ve yönlendirebilme bilgi ve becerisine sahip olur.					X
7. Teoloji ve din bilimleri alanındaki kavramları, düşünceleri, problemleri tanımlayabilme, bilimsel yöntemlerle araştırabilme, verileri sınıflandırma, değerlendirme, yorumlama ve analiz ederek bilimsel sonuçlara ulaşabilme becerisine sahip olur.				X	
8. Aktüel dinî meselelere günümüz insanını tatmin edecek düzeyde çözüm üretebilecek bilgi ve becerilere sahip olur.					X
9. Mesleki ve etik sorumluluk bilincine sahip olur.					X
10. Çeşitli boyutlarıyla din olgusu ve dinî hayata ilişkin konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirebilme; bilgi birikimini ve sorunların çözümüne ilişkin önerilerini yazılı ve sözlü olarak aktarabilme yetisi kazanır.				X	
11. Toplumumuzdaki mezhebî ve dinî farklılıklar karşısında birleştirici, uzlaştırıcı ve hoşgörü temelli bir tutuma sahip olur.					X
12. Günümüz dünyasında yaşanmakta olan dinler ve inanç sistemleri hakkında yeterli bilgi donanımına sahip olur.					X
13. İslam kültür ve medeniyeti hakkında diğer kültür ve medeniyetlerle mukayese edebilecek düzeyde bilgi birikimine sahip olur.				X	

AKTS / İŞ YÜKÜ TABLOSU			
Etkinlik	SAYISI	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü (Saat)
Ders Süresi	15	2	30
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi	15	1	15
Ödevler			
Ara Sınavlar	1	10	10
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	10	10
Toplam İş Yüğü			65
Toplam İş Yüğü / 30 (s)			2,16
Dersin AKTS Kredisi			2